

Áruforgalmi mérleg

A gazdasági életben az elszámoltatáshoz az áruforgalmi mérleget használjuk:

$$\text{Nyitókészlet} + \text{Készletnövekedés} = \text{Készletcsökkenés} + \text{Zárókészlet}$$

Nyitó + beszerzés = ELÁBÉ + selejt + Záró (az órai feladatnál ezt így használtuk)

ELÁBÉ – eladott áruk beszerzési értéke

Az elszámoltatás formái

A gazdasági életben az áruforgalmi mérleg felhasználásával történő elszámoltatásnál két alapvető formát alkalmazhatunk.

- **A készletcsökkenés egybevetése**

Az elszámoltatás egyik alapformája, amikor a **könyv szerinti készletcsökkenést vetjük egybe a tényleges készletcsökkenéssel.**

Konkrét példa

Az Omnia eszpresszó nyáron jégkrémet is értékesít, s e célból az üzlet elé mélyhűtőládát helyeztek el. Az értékesítéssel megbízott dolgozó reggel 150 db jégkrémet vett át az üzlet vezetőjétől. A jó időnek köszönhetően a vendégek szinte kapkodták a 200 Ft-os jégkrémet, ezért az eladónak a nap folyamán még 300 db jégkrémet kellett vételeznie. A műszak végén a hűtőládában 189 db jégkrém maradt, a kasszában pedig 51.800 Ft készpénz volt.

Számolassuk el a dolgozót a zárókészlet egybevetésével!

A tényleges bevételből kiszámítjuk, hogy a dolgozó a ténylegesen elért bevétel alapján mennyi jégkrémet adott el:

$$51.800 \text{ Ft} : 200 \text{ Ft} = 259 \text{ db.}$$

A bevétel alapján tehát a csökkenés 259 db.

Ennek ismeretében már felírhatjuk az átrendezett áruforgalmi mérleget :

$$\text{Nyitókészlet} + \text{Készletnövekedés} = \text{Készletcsökkenés} + \text{Zárókészlet}$$

150 db

300 db

259 db

$$\text{Zárókészlet} = \text{Nyitókészlet} + \text{Készletnövekedés} - \text{Készletcsökkenés}$$

$$\text{Zárókészlet} = 150 \text{ db} + 300 \text{ db} - 259 \text{ db}$$

$$\text{Zárókészlet} = 191 \text{ db}$$

Az eladónak tehát a műszakzáráskor 191 db jégkrémmel kellene rendelkeznie.

- **A tényleges zárókészlet = 189 db**
- **Könyv szerinti zárókészlet = 191 db**

A két zárókészlet összevetése alapján meghatározhatjuk, hogy az eladónak 2 db jégkrém (azaz 400 Ft) hiánya van.

- **A zárókészlet egybevetése**

Az elszámoltatás formája, amikor a **könyv szerinti zárókészletet vetjük egybe a tényleges zárókészlettel.**

Konkrét példa

Az Omnia eszpresszó nyáron jégkrémet is értékesít, s e célból az üzlet elé mélyhűtőládát helyeztek el. Az értékesítéssel megbízott dolgozó reggel 150 db jégkrémet vett át az üzlet vezetőjétől. A jó időnek köszönhetően a vendégek szinte kapkodták a 200 Ft-os jégkrémet, ezért az eladónak a nap folyamán még 300 db jégkrémet kellett vételeznie. A műszak végén a hűtőládában 189 db jégkrém maradt, a kasszában pedig 51.800 Ft készpénz volt.

Számoltassuk el a dolgozót a készletcsökkenés egybevetésével!

Az eladott jégkrémek számát az áruforgalmi mérleg sor átrendezésével határozzuk meg :

$$\text{Nyitókészlet} + \text{Készletnövekedés} = \text{Készletcsökkenés} + \text{Zárókészlet}$$

150 db

300 db

189 db

$$\text{Készletcsökkenés} = \text{Nyitókészlet} + \text{Készletnövekedés} - \text{Zárókészlet}$$

$$\text{Készletcsökkenés} = 150 \text{ db} + 300 \text{ db} - 189 \text{ db}$$

$$\text{Készletcsökkenés} = 261 \text{ db}$$

Az eladó tehát 261 db jégkrémet adott el,

- ebből az elérendő bevétel = $261 \text{ db} \cdot 200 \text{ Ft} = 52.200 \text{ Ft}$.
- a tényleges készpénzbevétel = 51.800 Ft.

E két bevétel összevetése alapján megállapíthatjuk, hogy az eladónak 400 Ft (azaz 2 db jégkrém) hiánya van.